29
TÔN GIÁO
TRONG MỘT XÃ HỘI ĐA TÔN GIÁO

Tác Giả : Hòa-Thượng Tiến-Sĩ K. Sri Dhammananda

Giáo lý và các thông điệp của các đại đạo sư, các nhà khai sáng ra tôn giáo trên thế giới, trước nhất nhằm vào giảm thiểu khổ đau và mang hòa bình và hạnh phúc cho nhân loại nhờ sự áp dụng luân lý, hạnh kiểm đạo đức và cuộc sống chính đáng. Tuy nhiên, ngày nay tôn giáo thế giới đã phát triển thành những cơ quan tổ chức lớn có tính cách khách quan với kết quả là những giáo lý nguyên thủy của những vị khai sáng về tính giản dị, kiềm chế, chân thật và vị tha đã bị sói mòn hay sao lãng nên khó còn ảnh hưởng đến những tín đồ. Nội dung tinh thần của tôn giáo và các giá trị tinh thần vận động hòa bình của nó đã bị che mờ bởi những giá trị vật chất lôi cuốn hơn. Nhiều tín đồ của các tôn giáo trên thế giới đã không còn lưu ý và coi nhẹ những huấn thị của vị đạo sư để tìm quyền uy, danh tiếng, và lợi lạc vật chất cho sự bành trướng riêng tư. Sự lạm dụng

này có xu hướng ô nhiễm tâm những nhà tôn giáo hiện đại và gây nên những sự cạnh tranh không lành mạnh và những bức tường ngăn cách giữa những nhóm tôn giáo khác cũng như trong phạm vi cùng một cộng đồng tôn giáo.

Sự Khoan Dung Trong Tôn Giáo

Khi ta nghiên cứu lịch sử của một số tôn giáo trên thế giới và ảnh hưởng to lớn của tôn giáo đến con người sau một thời gian dài, ta có thể hiểu được điều lầm lẫn ghê gớm gì đã phạm phải do sự bất khoan dung trong tôn giáo. Những từ như 'hành hạ', 'dị giáo', 'ngoại đạo', 'tà giáo' và nhiều từ có nghĩa rộng tương tự khác, đã thâm nhập vào ngữ vựng của các sách tôn giáo để mô tả những tàn bạo, độc ác, thành kiến và kỳ thị dưới danh nghĩa tôn giáo do sự bất khoan dung trong tôn giáo. Những sự việc bất hạnh này để lại một vết nhơ trong tôn giáo, nhiều đến nỗi nhiều người biết suy nghĩ có ý định quay mặt làm ngơ trước những tổ chức tôn giáo hay trước chính từ 'tôn giáo'. Giá trị thực sự của tôn giáo đã bị tan rã nhanh chóng và biến mất khỏi tâm trí con người, thậm chí cả đến giữa những người mệnh danh là người có đạo lý. Muốn chống lại trào lưu này, rất cần đến sự nghiên cứu và tìm hiểu thích hợp việc tu

tập tôn giáo để tất cả những ai liên quan hành trì hầu mang lại sự hiểu biết thấu đáo hơn cùng sự nhận thức được giá trị tinh thần tôn giáo chân chính tránh được những lỗi lầm bất hạnh trong quá khứ.

Giáo Dục Trong Tôn Giáo

Muốn chung sống hòa bình và hòa hợp trong một xã hội đa tôn giáo, ta nên có một nền giáo dục tôn giáo mạnh mẽ nhấn mạnh vào giá trị luân lý và đạo đức như là bước tiến tích cực thứ nhất đến việc hiểu biết tốt hơn và sự hợp tác hỗ tương giữa tất cả những nhà tôn giáo. Tất cả những nhà tôn giáo nên đoàn kết và hợp tác với nhau để thúc đẩy và thành lập một nền giáo dục tôn giáo thích hợp không những cho một tôn giáo đặc biệt nào đó mà cho phần cốt tủy của tất cả các giáo lý của các tôn giáo có thể soi sáng cũng như đưa tuệ giác vào bản chất của một cuộc sống tinh thần cao hơn, nhất là về giá trị luân lý và đạo đức. Một bước như vậy sẽ là sự trợ giúp rõ ràng làm giảm thiểu nếu không phải là quét sạch hạt nhân cuồng tín tôn giáo và những thành kiến truyền thống đã là nguyên nhân suy sụp của sự xung đột giữa các tôn giáo. Biện pháp khác giúp tạo sự hiểu biết tốt hơn giữa các tôn giáo và tôn trọng lẫn nhau phải là sự thành lập những tổ chức liên tôn có những cuộc thuyết giảng thường

xuyên, những cuộc nói chuyện, bàn luận, hội thảo và diễn đàn về tôn giáo và những môn học cùng tính chất. Làm như vậy, sự vận động lúc nào cũng phải là sự tìm kiếm đường lối chung có thể vận động hòa bình và hòa hợp hơn là áp dụng một thái độ kẻ cả hay lấn át của tôn giáo này đối với tôn giáo kia.

Hoạt Động Phúc Lợi

Tổ chức các hội nghị thân hữu, thể chế của các chương trình phục vụ cộng đồng, hoạt động xã hội và phúc lợi nhờ đó tất cả các nhà tôn giáo hoạt động chặt chẽ với nhau vì sự nghiệp nhân đạo chung, nâng cao số phận các người bất hạnh hơn trong xã hội, là những phương tiện phục vụ cho tình hữu nghị chung vượt qua những dị biệt tôn giáo và tạo ra tinh thần tôn trọng và đánh giá cao lẫn nhau dẫn đến hòa bình và hòa hợp giữa các tôn giáo.

Tổ Chức Thiếu Niên

Một lãnh vực quan trọng khác mà những nhà tôn giáo phải nghiên cứu là lãnh vực tổ chức thiếu

niên và những hoạt động liên quan. Những thiếu niên ngày nay sẽ là những người trưởng thành ở ngày mai. Không được phép để chúng sa vào những cạm bẫy của thời đại hiện nay. Tất cả sức lực và tài lực trẻ phải được khai thác và điều động thích nghi vào những mục tiêu xây dựng. Chúng cần phải biết đến tất cả những giáo lý căn bản trong việc xây dựng một xã hội hòa bình và hòa hợp và không bị tiêm nhiễm bởi nọc độc của nhạo báng tín ngưỡng của người này hay tín ngưỡng của người khác. Nếu được hướng dẫn đứng đắn do những nguyên tắc tôn giáo, như kiên nhẫn, khoan dung và hiểu biết, giới thanh thiếu niên ngày nay là một tài sản vĩ đại trong việc phát triển sự hòa hợp tôn giáo và cộng tác lớn lao giữa những nhà tôn giáo trong những ngày tới.

Khoan Dung và Kính Trọng

Khoan dung và kính trọng là hai từ chủ yếu phải được ghi nhớ trong tâm trong một xã hội đa tôn giáo. Ta không nên chỉ thuyết giảng khoan dung, mà phải cố gắng vào tất cả các dịp có thể được, đem thực hành tinh thần nhân hậu về khoan dung sẽ tiến xa trong việc tạo bầu không khí hòa bình và hòa hợp. Chúng ta có thể không hiểu hay cảm nhận giá trị thực chất của một số nghi lễ và tu tập mới lạ thi hành bởi một số các nhà tôn giáo bạn.

Tương tự như vậy, những người khác cũng có thể không ở trong hoàn cảnh hiểu được và cảm nhận nghi lễ và những sự tu tập của chúng ta. Nếu chúng ta không muốn người khác chế diễu các hành động của chúng ta, thì chúng ta cũng đừng chế diễu những người khác. Chúng ta nên cố gắng thăm dò hay tìm hiểu sự tu tập lạ đối với chúng ta vì như vậy sẽ giúp tạo được niềm thông cảm hơn, như vậy làm tăng thêm tinh thần khoan dung giữa những tín đồ của các giáo phái bạn.

Được biết rằng kính trọng sinh kính trọng. Nếu chúng ta mong mỏi những nhà tôn giáo bạn dành sự kính trọng về sự tu tập của chúng ta, thì đến lượt chúng ta cũng không ngần ngại gì biểu lộ lòng kính trọng với người khác khi họ thực hành sự tu tập tôn giáo của họ. Một thái độ như vậy, nhất định đóng góp vào một sự tương quan thân hữu tốt đẹp trong một xã hội đa tôn giáo.

Không có sự áp dụng thực tiễn tinh thần khoan dung và tôn kính với nhau, nọc độc xấu xa của kỳ thị, nhạo báng và hận thù sẽ đổ xuống như vòi nước để phá hoại hòa bình, yên ổn của xã hội và xứ sở chúng ta. Thực tế là tại một số quốc gia tinh thần khoan dung tôn giáo và tôn trọng lẫn nhau không tồn tại, thay vào đó giết người, đốt nhà, phá hoại tài sản có giá trị lại xẩy ra. Hành động ngu dại như

thế, gây thiệt hại không thể sửa chữa nổi cho nhiều sinh mạng quý giá và tài sản sẽ là điển hình để mở mắt cho tất cả những ai yêu quý hòa bình và hòa hợp. Tất cả những tôn giáo bạn nên nắm tay nhau trong tình bạn bè, quan hệ thân thiện, và một tinh thần thiện chí đối với nhau để đạt niềm hy vọng ấp ủ của tất cả những người yêu chuộng hòa bình trong việc xây dựng một xã hội hòa hợp và yên ổn.

Những Khía Cạnh Tinh Thần Của Cuộc Sống

Đời sống trên thế giới này ngắn chẳng tầy gang so với khoảng thời gian vô tận. Chúng ta tham đắm đạt vật chất nhưng chúng ta không nên chểnh mảng những mặt tinh thần của đời sống như các bậc đạo sư tiền bối của chúng ta đã dạy. Chúng ta nên làm phong phú đời sống bằng cách đem thực hành giáo lý cổ xưa cao thượng của các đạo sư để sống một cuộc đời khả kính, đứng đắn và hữu ích, làm điều lành bất cứ lúc nào có thể được, và lúc nào cũng tránh xa tội lỗi. Thông điệp chung do các đạo sư trên thế giới đề xuất là tất cả nhân loại sống một cuộc sống nhân đạo giữ vững những khía cạnh tinh thần của những giáo lý liên hệ hầu đóng góp vào hòa bình và hòa hợp.

Truyền Bá Tôn Giáo

Để truyền bá một tôn giáo đặc biệt nào đó, việc cần thiết là khía cạnh quan trọng nhất của tôn giáo ấy phải được đề xuất. Đường lối đó rất được trông đợi bởi một bề ngoài hấp dẫn là cần thiết để thu hút sự chú ý. Để đi nhanh hết sức mình là một đề nghị rất tốt mà tất cả các nhà tôn giáo đều cố gắng làm như vậy trong khi bán món hàng tôn giáo của họ, việc làm như vậy không thay đổi. Tuy nhiên, trong một xã hội đa tôn giáo có sự cạnh tranh mãnh liệt để có người theo đạo hoặc đổi đạo, cho nên phải có một sự hiểu biết lẫn nhau giữa những nhà lãnh đạo tôn giáo để tránh sự coi thường, phê bình hay nói xấu niềm tin và tu tập của các tôn giáo khác. Rất có lý là tất cả những điều đẹp đẽ, hấp dẫn và lợi lạc trong một tôn giáo nào đó nên được trình bày bởi người truyền bá, chứ không nên nói xấu sau lưng sau lưng một nhà tôn giáo khác nhằm rêu rao tôn giáo của mình là tôn giáo tốt nhất và tôn giáo mình mới thuần túy còn niềm tin và tu tập tôn giáo khác chỉ là giả mạo. Việc áp dụng một thái độ như vậy có khuynh hướng tạo các cảm nghĩ xấu và thậm chí thù oán giữa những nhà cùng làm tôn giáo đưa đến trả thù chửi rủa lẫn nhau, nhất định không phải là mục đích của bất cứ một tôn giáo đáng kính nào đáng được gọi là tôn giáo.

Sự thật là tất cả các tôn giáo hiện hữu đều phục vụ cho lợi ích nhân loại. Tất cả những đạo sư vĩ đại của tôn giáo trên thế giới thuyết giảng hòa bình và hòa hợp cho tất cả nhân loại. Những nhà lãnh đạo tôn giáo khả kính với trí tuệ mang tới tất cả cái thiện, nhân đức, và đạo đức vì sự giải thoát và giải phóng nhân loại. Những đạo sư tôn giáo cao thượng không khiển trách hay làm bẽ mặt lẫn nhau để tạo hỗn loạn, hiểu nhầm hay xích mích giữa quần chúng. Các ngài đều đạt hạnh phúc và phúc lợi của nhân loại trong tâm. Mục đích duy nhất của các ngài là tạo một thế giới tốt đẹp hơn cho mọi người sống trong tình hữu nghị và hòa hợp.

Sự kiện các nhà lãnh đạo tôn giáo thế giới xuất hiện trên thế giới vào những thời điểm và tại những địa điểm khác nhau, có xu hướng tạo sự đa dạng rõ ràng và vô số niềm tin đạo lý và tu tập thịnh hành trong những môi trường khác nhau và tại những nơi khác nhau trên thế giới. Mỗi nhà lãnh đạo tôn giáo đều có quan niệm riêng của mình, cách thức và đường lối truyền đạt giáo lý căn cứ vào nền văn hóa của tín đồ ở mức rộng. Từ cái dường như dị biệt phát xuất nhiều dạng thức niềm tin đạo giáo và tu tập đa dạng.

Nạn Nhân Của Hoàn Cảnh

Nếu đứa trẻ sinh ra ở nơi một gia đình Ky tô giáo, không có sự chọn lựa nào cả ngoại trừ nuôi dưỡng nó theo tín ngưỡng tôn giáo và truyền thống của một gia đình Ky tô giáo. Tương tự như vậy một đứa trẻ sinh ra từ một gia đình Hồi Giáo, đứa trẻ được nuôi dưỡng theo tín ngưỡng và tu tập của niềm tin Hồi Giáo, và một đứa trẻ sinh ra từ một gia đình Phật Giáo thì nhất định gia đình đó cũng theo lối sống của người Phật Giáo. Một đứa trẻ sinh ra từ một gia đình Ấn Độ Giáo, nó sẽ được nuôi dưỡng như một người Ấn Giáo. Tất cả chúng ta đều bị ràng buộc bởi hoàn cảnh, môi sinh, tôn giáo, chủng tộc, và văn hóa đối với những điều ấy, chúng ta không kiểm soát được. Là đứa trẻ trong một gia đình tôn giáo đặc biệt, chúng ta được nuôi dưỡng theo mênh lệnh và quá trình tôn giáo của cha mẹ. Niềm tin đạo giáo của cha mẹ nhất định trở thành niềm tin của chúng ta và một quá trình văn hóa cho lối sống của chúng ta .

Mỗi nhà tôn giáo nên cố gắng tìm hiểu sự khác biệt môi trường sống, di sản văn hóa của mỗi chúng ta và kính trọng mỗi cá nhân, và điều mà người ấy tin vào như một lối sống hơn là đem tọng niềm tin của mình vào cuống họng người ấy, bằng cách khoe khoang "Tôn giáo của tôi mới thật là tôn giáo - bạn phải theo tôn giáo của tôi - tôn giáo của bạn là một tôn giáo sai". Thịt đối với người này có thể là thuốc độc đối với người kia. Không ép buộc,

không cưỡng bách, hay không áp bức phải được thực thi trong một xã hội đa tôn giáo nếu chúng ta muốn sống trong hòa bình và hòa hợp.

Nười Đi Bán Dạo

Nhiều lần các chủ nhà phàn nàn sự an lạc và yên tĩnh của nhà họ bị quấy rầy bởi những người bán dạo cố ý đem bán hàng tôn giáo ế ẩm của họ, những món hàng hữu ích hay không hữu ích cho người chủ nhà chất phác. Rao bán với cường độ mạnh mẽ bởi những người bán rong thiếu kinh nghiệm nhưng quá tích cực, có thể là một phiền toái cho người chủ nhà. Những người bán rong không nghe thấy tiếng 'không' lễ phép, là câu trả lời của người chủ nhà mà cứ năn nỉ là ai mua hàng của họ sẽ bước lên bậc thang dẫn đến thiên đường. Họ không quan tâm gì đến loại tôn giáo mà người chủ nhà theo. Họ cũng không lo lắng liệu sự bán dạo của họ có thể là một sự sỉ nhục trí thông minh hay cảm xúc tôn giáo của chủ nhà. Quả là bất hạnh một số loại tôn giáo đã gửi những người bán dạo quá tích cực đem bán rong món hàng tôn giáo. Hành động như vậy có khuynh hướng làm suy yếu hơn là làm nổi bật tôn giáo của họ. Không ai thích người khác

bảo mình là phải theo một tôn giáo đặc biệt nào đó bằng cách đọc một số sách tôn giáo của họ bằng không sẽ bị đọa vĩnh viễn tại địa ngục. Mọi người đều có quyền được kính trọng như một người biết suy nghĩ chín chắn, có thể tự quyết định về giá trị của một tôn giáo đặc biệt nào đó và liệu tôn giáo đó dẫn người ấy đến thiên đường hay địa ngục. Đó là quyền chọn lựa của một người- sự chọn lựa được ấn định bởi hiến pháp của quốc gia chúng ta về tự do tôn giáo.

Xét thấy trong một xã hội đa chủng tộc và đa tôn giáo, những người cùng làm tôn giáo không nên hạ xuống quá thấp để tự làm suy yếu chính mình bằng cách kết tội hay nói xấu những nhà tôn giáo khác, những người đã chấp nhận một tôn giáo hình thành bởi những nhà lãnh đạo tôn giáo nổi tiếng từ nhiều thế kỷ qua. Cũng tốt cho một nhà tôn giáo hát ca tụng một tôn giáo đặc biệt nào đó trong một diễn đàn tôn giáo đặc biệt và tránh bôi bẩn những nỗ lực của những nhà tôn giáo khác, nên để cho người khác quyết định về tính chất và loại tôn giáo họ thích theo. Một người phải được hoàn toàn tự do trong việc chọn lựa tôn giáo nào mà người ấy thích, không nên có những nỗ lực quấy rầy của những người đi bán dạo đem bán rong "sản phẩm" tôn giáo và năn nỉ người ta nên theo tôn giáo của họ. Muốn đạt hòa bình và hòa hợp khó khăn này trong một xã hội đa tôn giáo, mỗi người chúng ta phải được hoàn

toàn tự do ca hát tán dương tôn giáo của mình nhưng, bằng bất cứ giá nào, phải tránh ném bùn vào tôn giáo khác. Bùn sẽ tràn ra và hậu quả sẽ thật tai hại.

Chính Trị và Tôn Giáo

Một khía cạnh khác phải được xét đến trong việc đi tìm hòa bình và an lạc trong một xã hội đa tôn giáo là những vấn đề chính trị và chủng tộc không nên đem những vấn đề chính trị và chủng tộc vào diễn đàn tôn giáo. Nhận thấy chính trị ngày nay, và cả trong quá khứ, những chính trị gia thường muốn gây ảnh hưởng tất cả những cơ cấu kể cả những cơ cấu tôn giáo vào mục đích chính trị của họ. Tất cả những phương tiện đều là những lá bài của chính trị gia, nhưng tôn giáo phải tránh né chính trị và các chính trị gia. Diễn đàn tinh thần dành cho nhu cầu tinh thần của người có tâm đạo lý, kể cả những chính trị gia, những người có tâm đạo lý, nhưng những diễn đàn này không nên mở rộng cho những chính trị gia, vì những người này có thể phá hoại an lạc và thanh bình của tôn giáo ở nơi thờ phượng do liên kết chính trị. Tôn giáo lúc nào cũng dang tay - vậy nên không có bức tường ngăn cách chủng tộc nào.

Mỗi người trong chúng ta, trong khi kính trọng và gìn giữ tôn giáo của chúng ta, không nên, trong bất cứ hoàn cảnh nào, làm mất giá trị hay coi thường tôn giáo bạn. Chúng ta nên cố gắng nghiên cứu và hiểu căn bản của tất cả các tôn giáo, tìm ra ưu điểm và điểm chung và loại bỏ những tính chất có thể gây tranh luận. Nói tóm lại, gìn giữ tôn giáo của mình, nhưng kính trọng niềm tin của người khác. Nhất định điều này sẽ giúp duy trì hòa bình và hòa hợp trong một xã hội đa tôn giáo.